

پادداشت

برنامه ریزی بهره‌ور محور
مشخصه برنامه هفتم
توسعه است

رضاوفايي بگانه

معاون اقتصادی اتاق تعاون ایران

بهره‌وری، کلید حفظ رقابت‌پذیری در سطوح سازمانی، بین‌المللی و ضامن دستیابی و نهادینه کردن توسعه پایدار است. ابزارها، تکنیک‌ها، روش‌ها و فعالیت‌های مختلف ارتقای بهره‌وری که در سال‌های متمادی در تولید و مصرف کالاها و خدمات، توسعه یافته و مورد استفاده قرار گرفته‌اند، برای پویایی اقتصاد ملی ضروری است. شناسایی عوامل مؤثر بر رشد بهره‌وری نهاده‌های تولید و بسترسازی برای تقویت رقابت‌پذیری اقتصاد ملی، زمینه اتخاذ سیاست‌ها و برنامه‌های جامع و یکپارچه به منظور اولویت‌گذاری و بسیج نیروها و امکانات در اجرای طرح‌ها و اقدامات عملیاتی توسعه اقتصادی را موجب می‌شود. با محور قرار دادن موارد مذکور، بررسی لایحه برنامه هفتم توسعه اقتصادی کشور، نشان از عزم جدی دولت محترم برای ارتقای سطح بهره‌وری کشور دارد.

مهم‌ترین احکام دولت در راستای ارتقای بهره‌وری کشور در چهارچوب برنامه هفتم توسعه شامل دادن مأموریت تحقق ۳۵ درصد از رشد اقتصادی به موضوع بهره‌وری، استفاده از ابزارهای قیمتی و غیرقیمتی برای ایجاد انگیزه صرفه‌جویی در حامل‌های انرژی، ایجاد انگیزه جهت افزایش عملکرد نیروگاه‌ها و کاهش تلفات در شبکه از طریق اصلاح روابط مالی فعالان صنعت برق، افزایش بهره‌وری مصرف آب از طریق تأمین آب صنایع، معادن و نیروگاه‌ها از محل آب‌های غیرمتعارف و اصلاح قیمت آن، اصلاح مصرف آب کشاورزی با معیار قرار دادن الگوی مصرف آب کشاورزی جهت تحویل آب و قیمت‌گذاری آن، تعیین الگوی مصرف آب شرب و خانگی جهت ارائه و قیمت‌گذاری، ممنوعیت رهاسازی آب‌های آلوده و زیست‌ساخت‌های لازم جهت مبادلات آب‌های غیرمتعارف (بازیافت شده)، الزام دستگاه‌ها به حذف ساختارهای موازی، اقدام جهت توسعه دولت الکترونیک از جمله ایجاد مرکز نوآوری و تحول اداری هوشمند، استقرار و پیاده‌سازی چرخه هوشمندسازی، اصلاح فرایندها و استقرار نظام حکمرانی داده مبنای، تمرکز بر مأموریت و جابه‌جایی فعالیت‌های خارج از مأموریت اصلی دستگاه‌ها به دستگاه‌های مرتبط و حذف تشکیلات موازی و غیرضروری، امکان مأموریت کارکنان متخصص بخش غیردولتی به دستگاه‌های اجرایی و بالعکس، الزام سازمان ملی بهره‌وری برای تدوین طرح نظام ملی بهره‌وری، الزام دستگاه‌های اجرایی و استانداری‌ها جهت استقرار چرخه مدیریت بهره‌وری (این حکم موجب برنامه‌ریزی نظام‌مند دستگاه‌ها جهت تدوین برنامه‌های ارتقای بهره‌وری می‌شود) و معیار قرار دادن عملکرد بهره‌وری جهت ارتقا و پاداش مدیران دولتی است.

در مجموع ثبت عدد ۹ درصد به عنوان میانگین چهار فصل سال ۱۴۰۱ نشانگر ثبت کمترین نرخ بیکاری در ۲۰ سال اخیر است.

در سال ۱۴۰۱، نرخ بیکاری مردان جوان به ۱۹٫۹ درصد رسید که نسبت به ۱۰ سال قبل از آن به کمترین مقدار خود رسید.

صدور یک میلیون و ۶۷۳ هزار و ۲۷۸ کد بیمه جدید

در مجموع طی سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱، یک میلیون و ۶۷۳ هزار و ۲۷۸ کد بیمه جدید صادر شده است که از این تعداد، بیش از ۸۲۰ هزار بیمه اجباری جدید، بیش از ۴۰۰ هزار بیمه حرف و مشاغل آزاد و حدود ۴۵۰ هزار نفر ۶۰ درصد پرونده بازنشستگان و مستمری‌بگیران جدید را که به‌واسطه نوع بیمه اجباری از تعهدات قانونی بلندمدت برخوردارند و می‌توان آنها را به عنوان بیمه‌شده اجباری به‌واسطه شغل به شمار آورد) شامل می‌شود. اشتغال غیررسمی و برخی از خوداشتغالی‌ها، اجباری در بیمه شدن نیست و فرصت‌های شغلی ایجاد شده در این موارد، در آمارهای سازمان تأمین اجتماعی وجود ندارد.

این آمار در کنار آمار کاهش دریافت‌کنندگان بیمه بیکاری از ۲۰۰ هزار و ۸۸۲ نفر در بهمن ۱۴۰۰ به ۱۸۴ هزار و ۳۸۵ نفر در بهمن ۱۴۰۱ بیانگر کاهش تعدیل نیروی کار و نشان از بهبود پایداری مشاغل در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ دارد. گزارش مرکز آمار ایران مبنی بر کاهش نرخ بیکاری از ۹٫۲ درصد در سال ۱۴۰۰ به ۹ درصد در سال ۱۴۰۱ و افزایش متوسط سالانه بیش از ۸۳۵ هزار بیمه جدید تأمین اجتماعی در حوزه اشتغال می‌تواند به خوبی مؤید عملکرد دولت در ایجاد بیش از یک میلیون فرصت شغلی ثبت و تأیید شده در سامانه ملی رصد اشتغال باشد.

در سامانه ملی رصد اشتغال، همه خدمات براساس اطلاعات هویتی است. این سامانه ثبتی مبنای و منطق برکد ملی است و قابل ارزیابی و رصد اشتغال ایجاد شده، خدمات و تسهیلات به متقاضیان است.

راه‌اندازی نظام اطلاعات بازار کار

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مجدانه و مستمر در حال پیگیری، جمع‌آوری و یکپارچه‌سازی اطلاعات مرتبط با اشتغال دستگاه‌ها، جهت راه‌اندازی نظام جامع اطلاعات بازار کار است و سامانه مربوطه در حال نهایی‌سازی است. همچنین راه‌اندازی نظام جامع اطلاعات بازار کار، گام بلندی در تحقق سیاست‌های کلی ابلاغی اشتغال و مهم‌ترین زیرساخت سیاستگذاری اشتغال در کشور خواهد بود.

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در دولت سیزدهم با رونمایی از طرح «زیست بوم اشتغال» نوید ایجاد سالانه یک میلیون شغل را داد، این زیست بوم نقشه راه و برنامه هماهنگی دستگاه‌های مسئول در تولید کار و اشتغال را مشخص و فضای کسب و کار را تسهیل کرد.

کاهش نرخ بیکاری
تحصیل‌کرده‌ها

در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰ نرخ بیکاری فارغ‌التحصیلان زن به کمتر از ۲۲ درصد و نرخ بیکاری فارغ‌التحصیلان مرد به کمتر از ۹ درصد رسید

عکس: علیرضا صوت‌اکبر / ایران

معاون وزیر کار در گفت‌وگو با «ایران اقتصادی» از بازار اشتغال سال ۱۴۰۱ می‌گوید

نرخ بیکاری جوانان در کف ۱۰ ساله

سال گذشته بهبود کسب و کارها باعث ثبت کمترین نرخ بیکاری در ۲۰ سال اخیر شد

۹

درصد

در مجموع ثبت عدد ۹ درصد به عنوان میانگین چهار فصل سال ۱۴۰۱ نشانگر ثبت کمترین نرخ بیکاری در ۲۰ سال اخیر است

کاهش نرخ بیکاری جوانان و
تحصیل‌کرده‌ها

در سال ۱۴۰۱، شاهد روند صعودی خالص عرضه نیروی کار با ۲۴۲ هزار نفر، خالص اشتغال ایجاد شده مثبت با ۲۶۸ هزار نفر، کاهش نرخ بیکاری جوانان ۱۵-۲۴ سال و ۱۸-۳۵ سال و کاهش نرخ بیکاری فارغ‌التحصیلان هستیم.

جمعیت شاغل و جمعیت فعال نسبت به سال ۱۴۰۰، کاهش جمعیت بیکار، تنها کاهش ۰٫۱ درصد نرخ مشارکت نسبت به سال ۱۴۰۰، افزایش اشتغال ایجاد شده برای زنان، افزایش نرخ مشارکت زنان نسبت به سال ۱۴۰۰، نرخ بیکاری فارغ‌التحصیلان زن به کمتر از ۲۲ درصد و نرخ بیکاری فارغ‌التحصیلان مرد نیز به کمتر از ۹ درصد رسید.

۱۴۰۱ به کمترین حد رسید و عملکرد مجموع اقتصاد در حوزه اشتغال گویای روند صعودی خالص عرضه نیروی کار و اشتغال است.

مرکز آمار گزارش اشتغال و بیکاری سال ۱۴۰۱ را منتشر کرد. براین اساس، نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر در کشور در سال گذشته معادل ۹ درصد و نرخ اشتغال در این بازه سنی معادل ۲۷٫۲ درصد بوده است. براساس این گزارش، نرخ بیکاری از ۹٫۲ درصد در سال ۱۴۰۰ به ۹ درصد در سال ۱۴۰۱ کاهش یافته است.

بررسی نرخ مشارکت اقتصادی جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر نیز نشان می‌دهد که ۴۰٫۹ درصد جمعیت در سن کار از نظر اقتصادی فعال بوده‌اند، یعنی در گروه شاغلان یا بیکاران قرار گرفته‌اند، همچنین نتایج نشان می‌دهد که نرخ مشارکت اقتصادی در بین زنان نسبت به مردان و در نقاط شهری نسبت به نقاط روستایی کمتر بوده است. ارزیابی گزارش مرکز آمار نشان می‌دهد که نرخ بیکاری جوانان در سال ۱۴۰۱ نسبت به ۱۴۰۰ نزولی بوده بطوری که از ۲۳٫۷ درصد به ۲۲٫۶ درصد کاهش یافته است.

نشان به آن نشان که عمده صنایع مورد بررسی در سه ماه پایانی سال ۱۴۰۱ شاهد تقویت روند رو به بهبود وضعیت کسب و کارهای خود بودند؛ بطوری که میزان استخدام نیروی کار با افزایش مواجه شد. براساس داده‌های شاخص در پایان سال ۱۴۰۱، میزان جذب نیروی کار در بازار کار به بالای ۵۲ درصد رسید. در عین حال، بیش از ۹۰ درصد از برنامه‌های راهبردی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در حوزه اشتغال تحقق یافت. محض نمونه، محمود کریمی بیرانوند، معاون اشتغال و کارآفرینی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به هزار نفر بیمه شده جدید تأمین اجتماعی در قالب اجباری به جمع بیمه شدگان اشتغال اضافه شده است. جزئیات جدید اشتغال را محمود کریمی بیرانوند، در اختیار روزنامه ایران قرار داده است.

ثبت کمترین نرخ بیکاری در ۲۰ سال اخیر

طبق گزارش مرکز آمار ایران، در ۲ دهه اخیر نرخ بیکاری با ثبت عدد ۹ درصد به عنوان میانگین چهار فصل سال

گزارش

فرزانه پیری

روزنامه نگار

معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌گوید: بهبود فضای کسب و کار در سال گذشته، باعث شد تا نرخ بیکاری کل به کمترین مقدار خود در ده سال اخیر برسد، تا جایی که نرخ بیکاری جوانان نیز در این سال نسبت به ده سال گذشته، کاهش یافته است. اثرگذارترین مؤلفه بر حوزه اشتغال کشور، فضای کسب و کار است؛ چنانچه اگر این فضا با اقت مواجه شود، شاهد کاهش استخدام نیروی انسانی خواهیم بود و برعکس اگر این محیط با چشم‌انداز مثبت روبه‌رو شود، یعنی اینکه تولید در رونق مواجه شده و به تبع آن جذب نیروی کار با افزایش روبه‌رو می‌شود و نیروی انسانی کمتری تعدیل خواهد شد. داده‌ها نشان می‌دهند که در سال گذشته، روند بهبود فضای کسب و کار در سال گذشته با وجود داشتن نوسان نسبت به سال ۱۴۰۰ با بهبود مواجه شده بود؛

رئیس سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور:

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای با مشکلات کمبود نیروی انسانی
مواجه خواهد شد

اشتغال

رئیس سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور با اشاره به تصویب طرح اساسنامه این سازمان در «کمیسون آموزش مجلس شورای اسلامی»، گفت: سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور نزدیک به ۵ دهه قبل تأسیس شده و از همان زمان فاقد اساسنامه بوده و برخورداری از این اساسنامه قانونی اهمیت بالایی برای این سازمان دارد.

به گزارش وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، غلامحسین حسینی‌نیا با قدرانی از دغدغه‌مندی کمیسیون آموزش مجلس شورای اسلامی برای تصویب طرح اساسنامه سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای و دیدن مسائل و مشکلات سازمان، گفت: نتیجه این نگاه بلند کمیسیون آموزش مجلس در آینده مشخص می‌شود و امیدوارم شاهد رشد مهارت‌های کافی در کشور باشیم.

وی با بیان اینکه در اساسنامه مصوب کمیسیون آموزش، مشکلات ساختاری سازمان بویژه در حوزه

مسائل مریبان سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور در نظر گرفته شده، افزود: آموزشی بودن ماهیت سازمان، تأمین منابع مالی سازمان و همچنین رتبه‌بندی معلمان و ساعات کار آنها از جمله نکاتی است که در این اساسنامه دیده شده است. رئیس سازمان فنی و حرفه‌ای کشور تصریح کرد: با توجه به اینکه سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای در آینده با مشکلات کمبود نیروی انسانی مواجه خواهد شد، در این اساسنامه پیش‌بینی‌های لازم انجام شده تا مشکلات سازمان در این زمینه برطرف شود.

وی افزود: با توجه به اینکه سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای سه گروه مخاطب: جویندگان کار، شاغلان بنگاه‌های اقتصادی و جمعیت غیرفعال را دارد، با رصدهای صورت گرفته ۵۷ درصد جویندگان کار آموزش‌دیده در سازمان فنی و حرفه‌ای، مشغول به کار شدند. حسینی‌نیا از تکمیل و برطرف شدن چالش‌های درگاه سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور خبر داد و اظهار کرد: در صورت مرتفع شدن مشکلات درگاه سازمان، این سازمان به سازمانی برخط و شبانه‌روزی مبدل خواهد

عکس: ایران

نظارت نجم باید فعال و پویا دیده شود. حسینی‌نیا گفت: در نقطه عطف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در کشور قرار داریم و در جایی هستیم که می‌توانیم با همت عالی به شکل تصاعدی به اعتلای اهداف سازمانی و کارگاه‌های مذکور در طرح جامع